

ŻMIJA ZYGZAKOWATA

Żmija zygzakowata (*Vipera berus*) jest jedynym gatunkiem węża jadowitego w Polsce. Długość samców dochodzi do 68 cm a samic do 84 cm. Znane są trzy odmiany barwne żmij: szara, brązowa i czarna. U osobników o zabarwieniu jasnym jest dobrze widoczny, biegnący od szyi wzdłuż całego grzbietu, czarny, regularny zygzak, wyraźniejszy u samców. U okazów bardzo ciemnych lub czarnych jest na ogół niewidoczny.

Żmija zygzakowata ma szparowate, pionowo ustawione źrenice oczu (co odróżnia ją od innych gatunków węży występujących w Polsce). Kryje się w wykrotach, wśród kamieni, pod zwalonymi pniami drzew, w norach gryzoni, wśród skalnych głazów. Najchętniej zamieszkuje wilgotne polany leśne porośnięte mchem torfowym, borówką bagienną i bagnem. Można ją spotkać na dobrze nasłonecznionych porębach leśnych, w pobliżu wód stojących i rowów. Dobrze pływa i pije dużo wody.

Jesień i zimę (od października do marca) przesypia ukryta pod kamieniami, w norach i wykrotach, często gromadnie.

Żmija atakuje człowieka tylko wtedy, gdy czuje się zagrożona odcięciem drogi ucieczki, nagłym zbliżeniem, dotykaniem kijem lub nogą.

Bezpośrednio po kontakcie z wężem należy poszukać na ciele śladów ugryzienia - w postaci dwu ranek kłutych (jak po ukłuciu szpilką) w odległości do 1 cm od siebie (nie muszą krwawić). Jeśli w ciągu 10 min w miejscu ugryzienia przez żmiję nie pojawi się zaczerwienienie i obrzęk, można z dużym prawdopodobieństwem wnioskować, że jad nie został wpuszczony.

OBJAWY MIEJSCOWE

- typowa ranka kłuta
- narastający, rozchodzący się obrzęk
- ból w miejscu ukąszenia
- zaczerwienienie, zasinienie
- krwawienie z ranki (rzadko)

OBJAWY OGÓLNE

- niepokój i lęk
- osłabienie ogólne, znużenie, senność,
- mdłości, wymioty, bóle brzucha, biegunka
- poty, dreszcze
- drętwienie, znieczulenia np. wokół ust
- wzmożone pragnienie
- obrzęk twarzy, węzłów chłonnych, podbiegnięcia krwawe
- tętno słabe, niemiernie, niewyczuwalne (spadek ciśnienia, wstrząs)

PIERWSZA POMOC

- powyżej miejsca ukąszenia założyć opaskę uciskową (nie za mocno), co 10-20 min. zwalniać opaskę na 1-2 min.
- ranę odkazić np. wodą utlenioną
- osobę pokąsaną ułożyć wygodnie i okryć, poszkodowany nie powinien wykonywać zbędnych ruchów
- podawać duże ilości płynów
- wezwać lekarza

CZEGO NIE ROBIĆ

- nie masować, nie nacinać ranki, nie odsysać ustami,
- nie podawać alkoholu, leków „cucących”,
- nie podawać surowicy przeciw jadowi żmij bez decyzji lekarza.

ZAPOBIEGANIE

- do lasu, na skałki, ubieraj całe wysokie obuwie, najlepiej skórzane
- patrz pod nogi, nie dotykaj, nie zaczepiaj żmii, pozwól jej uciec
zawsze uprzednio obejrzyj miejsce, gdzie siadasz, gdzie opierasz się rękami